

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 5 юли 2021 г.
(OR. en)

10476/21

Междуетноститутуционално досие:
2021/0196 (NLE)

ECOFIN 694
CADREFIN 358
UEM 192
FIN 564

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	2 юли 2021 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2021) 386 final
Относно:	Предложение за РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Литва

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2021) 386 final.

Приложение: COM(2021) 386 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 2.7.2021 г.
COM(2021) 386 final

2021/0196 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Литва

{SWD(2021) 187 final}

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Литва

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост¹, и по-специално член 20 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Пандемията от COVID-19 оказва отрицателно въздействие върху икономиката на Литва. През 2019 г. брутният вътрешен продукт на глава от населението (БВП на глава от населението) на Литва е бил 56 % от средния за ЕС. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2021 г. реалният БВП на Литва е намалял с 0,9 % през 2020 г. и се очаква да намалее кумулативно с 2 % през периода 2020—2021 г. Сред дългогодишните проблеми, които оказват въздействие върху средносрочните икономически показатели, са слабите резултати в областта на здравето и образованието, високите равнища на неравенство по отношение на доходите и бедността, ниската степен на спазване на данъчното законодателство, неизползвания потенциал за научни изследвания и иновации и ниските равнища на частни и публични инвестиции.
- (2) На 9 юли 2019 г. и на 20 юли 2020 г. Съветът отправи препоръки към Литва в контекста на европейския семестър. По-специално Съветът препоръча на Литва да подобри спазването на данъчното законодателство и да разшири данъчната основа към източници, които са по-малко вредни за растежа, да реши проблемите с неравенството в доходите, бедността и социалното изключване, включително като подобри структурата на данъчната и социалната система. Освен това той препоръча да се подобрят качеството и ефективността на всички равнища на образование и обучение, включително ученето за възрастни, и да се повишат качеството, достъпността и ефикасността на здравната система. Съветът също така препоръча на Литва да съсредоточи свързаната с инвестициите икономическа политика върху иновациите, енергийната и ресурсната ефективност, устойчивия транспорт и енергийните междусистемни връзки, като вземе предвид регионалните различия, и да стимулира растежа на

¹ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

производителността чрез подобряване на ефективността на публичните инвестиции. Освен това на Литва беше препоръчано да разработи съгласувана политическа рамка за подкрепа на сътрудничеството между научната и стопанската дейност и да консолидира изпълнителните агенции в областта на научните изследвания и иновациите. За да се справи с кризата с COVID-19, на Литва беше препоръчано да предприеме всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Съветът също така препоръча на Литва да укрепи устойчивостта на здравната система, включително чрез мобилизиране на подходящо финансиране и преодоляване на недостига на работна сила в сектора на здравеопазването и на медицински продукти от критично значение, и да подобри достъпността и качеството на здравните услуги. Освен това на Литва беше препоръчано да смекчи въздействието на кризата върху заетостта, да увеличи финансирането и обхвата на активните мерки на пазара на труда и да насърчава уменията, да гарантира обхвата и адекватността на мрежата за социална сигурност и да подобри ефективността на данъчната система и системата за социална сигурност за защита от бедност. Също така беше препоръчано да се подкрепи ликвидността на предприятията, особено на малките и средните предприятия и експортно ориентирани сектори, да се даде приоритет на готови за изпълнение публични инвестиционни проекти и да се насърчат частните инвестиции, за да се стимулира икономическото възстановяване. Накрая Съветът препоръча на Литва да съсредоточи инвестициите върху екологичния и цифровия преход, по-специално върху покритието и използването от потребителите на широколентов достъп до интернет с много голям капацитет, върху чистото и ефективно производство и използване на енергия и върху устойчивия транспорт, както и да насърчава технологичните иновации в малките и средните предприятия. Като оцени напредъка при изпълнението на тези конкретни за държавата препоръки към момента на предаването на плана за възстановяване и устойчивост, Комисията констатира, че препоръката за справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване е изцяло изпълнена. Постигнат е съществен напредък по отношение на препоръката за насочване на инвестиции към енергийните междусистемни връзки.

- (3) В Препоръката на Съвета относно икономическата политика на еврозоната² на държавите членки от еврозоната бе препоръчано да предприемат действия, включително чрез своите планове за възстановяване и устойчивост, наред с другото, за да осигурят позиция на своите политики, която подкрепя възстановяването, и да подобрят допълнително конвергенцията, издръжливостта, устойчивостта и приобщаващия растеж. Съветът препоръча също да се укрепят националните институционални рамки, да се осигури макроикономическа стабилност и да се завърши ИПС, като се засили международната роля на еврото.
- (4) На 14 май 2021 г. Литва представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от

² Очаква се окончателно приемане от Съвета след одобрение от Европейския съвет. Текстът, договорен от Еврогрупата на 16 декември 2020 г., е достъпен на адрес: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/bg/pdf>

Регламент (ЕС) 2021/241. Това бе предшествано от процес на консултации, проведени в съответствие с националната правна уредба. Националната ангажираност с плановите за възстановяване и устойчивост е в основата на тяхното успешно изпълнение и трайно въздействие на национално равнище и на тяхната надеждност на равнището на Съюза. В съответствие с член 19 от посочения регламент Комисията направи оценка на целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка в приложение V към посочения регламент.

- (5) Плановите за възстановяване и устойчивост следва да преследват общите цели на Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241, и на Инструмента на ЕС за възстановяване, създаден с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета, за да се подпомогне възстановяването след кризата с COVID-19. Те следва да насърчават икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза, като допринасят за шестте стълба, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (6) Изпълнението на плановите за възстановяване и устойчивост на държавите членки ще представлява координирано усилие за инвестиции и реформи в целия Съюз. Чрез координираното и едновременно изпълнение на тези реформи и инвестиции и изпълнението на трансгранични проекти тези реформи и инвестиции взаимно ще се подсилват и ще породят положителни странични ефекти в целия Съюз. Поради това около една трета от въздействието на Механизма върху растежа и създаването на работни места в държавите членки ще дойде от странични ефекти от други държави членки.

Уравновесен отговор, допринасящ за шестте стълба

- (7) В съответствие с член 19, параграф 3, буква а) и раздел 2.1 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 планът за възстановяване и устойчивост представлява в голяма степен (рейтинг „А“) всеобхватен и адекватно уравновесен отговор на икономическото и социалното положение, като така допринася по подходящ начин и за шестте стълба, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2021/241, като се вземат предвид специфичните предизвикателства на съответната държава членка и разпределеният ѝ финансови средства.
- (8) Планът включва мерки, които допринасят и за шестте стълба, като всеки от седемте компонента на плана е насочен към един или повече стълба. Този подход позволява да се гарантира, че всеки стълб се разглежда всеобхватно и последователно. В същото време планът включва един компонент, насочен специално към екологичния преход, и друг — към цифровия преход. Постигането на екологосъобразната цел ще бъде подпомогнато чрез увеличаване на възобновяемите източници на енергия от местно производство, насърчаване на устойчивия транспорт, мерки за екологосъобразни обществени поръчки, както и саниране на сгради с цел стимулиране на устойчива градска среда, като по този начин ще се насърчи намаляването на емисиите на парникови газове. Очаква се инвестициите и реформите, насочени към цифровизацията на публичния сектор, стопанските и промишлените екосистеми, както и подобряването на равнището на цифровите умения и насърчаването на въвеждането на 5G да допринесат за постигането на целите за цифровизация.

- (9) Очаква се планът да допринесе за подобряване на макроикономическите показатели като намали икономическото и социалното въздействие на кризата, предизвикана от COVID-19, и същевременно засили икономическото, социалното и териториалното сближаване, като по този начин се подкрепя третият стълб, посочен в член 3 от Регламент (ЕС) 2021/241 относно интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Това включва увеличаване на инвестициите и подкрепа за дългосрочните иновации, подобряване на резултатите в образованието и разширяване на активните политики на пазара на труда. Планът е съсредоточен върху образованието и иновациите, по-специално върху подобряването на рамката за образование и обучение, като по този начин допринася за четвъртия и шестия стълб, посочени в член 3 от гореспоменатия регламент. Подобряването на образованието в Литва се очаква да допринесе пряко за икономическата и социалната устойчивост чрез намаляване на разликите в образованието, дължащи се на социално-икономическия произход на учениците. Целта на плана е да гарантира, че хората притежават умения за бъдещи работни места благодарение на подобрени системи за професионално образование и обучение, разширена система за професионално ориентиране и реструктурирана система за учене за възрастни. Очаква се мерките, които насърчават висшето образование и иновациите, да повишат производителността и конкурентоспособността на Литва.
- (10) След кризата, породена от пандемията, в плана на Литва са включени мерки, насочени към укрепване на здравеопазването и икономическата, социалната и институционалната устойчивост, което представлява петият стълб, посочен в член 3 от Регламент (ЕС) 2021/241. Въпреки че планът е насочен пряко към подобряване на устойчивостта, качеството, достъпността и ефикасността на системата на здравеопазване, той включва и мерки, насочени към реформиране на социалната инфраструктура на Литва. С плана се поема ангажимент за подобряване на ефективността на публичния сектор чрез реформа и цифровизация на държавната администрация, чрез реформа на данъчната система, насочена към по-висока степен на спазване на данъчното законодателство, справедливост, по-добър капацитет за преразпределение и условия, благоприятстващи растежа, както и чрез подобрения в бюджетната рамка, включително прегледи на разходите. Целта на мерките, включени в плана, е също така да се подобри подкрепата за заетостта и защитата на гарантирания минимален доход с оглед намаляване на бедността и подобряване на социалното сближаване. Очаква се тези мерки да подобрят териториалното сближаване.

Справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в специфичните за държавата препоръки

- (11) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) и раздел 2.2 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 се очаква планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата (рейтинг „А“), посочени в съответните специфични за държавата препоръки, включително техните фискални аспекти, отправени към съответната държава членка, или предизвикателствата, идентифицирани в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър.

- (12) Планът включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции, които в различна степен допринасят за ефективното справяне с всички или със значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, посочени в съответните специфични за държавата препоръки, отправени към Литва от Съвета в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., и по-специално тези в областта на здравеопазването, като например устойчивостта, достъпността, качеството, финансовата достъпност и ефикасността на системата на здравеопазване; образованието и уменията, като например качеството и ефективността на всички равнища на образование и обучение; социалното приобщаване, като например обезщетенията за минимален доход; спазването на данъчното законодателство и ефективността на данъчната система и системата за обезщетения; иновациите, енергийната и ресурсна ефективност, устойчивия транспорт и енергийните междусистемни връзки.
- (13) Очаква се реформите и инвестициите, включени в плана, да стимулират потенциала за растеж на икономиката по устойчив начин. Планът има за цел да насърчи възстановяването на растежа чрез подкрепа за цифровия и екологичния преход, иновациите, образованието и развитието на умения, както и за по-ефективен публичен сектор.
- (14) Може да се счита, че препоръките относно незабавната реакция на фискалната политика по отношение на пандемията попадат извън обхвата на плана за възстановяване и устойчивост на Литва, независимо от факта, че Литва като цяло е реагирала адекватно и в достатъчна степен на непосредствената нужда от подкрепа на икономиката чрез фискални средства през 2020 г. и 2021 г. в съответствие с разпоредбите на общата клауза за дерогация. Освен това може да се счита, че препоръките, свързани с енергийните междусистемни връзки и помощта за осигуряване на ликвидност за частния сектор, попадат извън обхвата на плана, тъй като, на първо място, проектите за енергийните междусистемни връзки се изпълняват в срок, а на второ — литовското правителство въведе отсрочване на данъци, разпредели средства за преки плащания и се ангажира да предостави допълнителни гаранции по заеми в подкрепа на ликвидността на предприятия в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19.
- (15) Поддържането на конвергенцията остава приоритет за Литва, което налага да бъдат намалени регионалните различия и да се преодолеят липсата на квалифицирана работна сила и ниските нива на инвестиции, включително в областта на научноизследователската и развойната дейност. Бизнес средата на Литва следва да се подобри чрез реформи и инвестиции, насочени към подобряване на събирането на данъци, ефективността на данъчната система и цифровизацията на публичния сектор. Целта на плана е да се подобри качеството на образованието и обучението на всички равнища и да се увеличи степента на участие в ученето за възрастни с цел по-добро управление на уменията. Очаква се реформите и инвестициите във висшето образование и в системите за професионално образование и обучение да помогнат на тези системи да отговорят по-добре на екологичния и цифровия преход на пазара на труда и на социалните политики. Очаква се консолидирането на агенциите, отговарящи за стимулирането на иновациите, да помогне за по-ефективни политики в областта на научните изследвания и иновациите. Регионалните различия, големите рискове от бедност и социално изключване се преодоляват чрез реформи за подобряване на адекватността на подпомагането на

минималните доходи, капацитета за преразпределение на системата за данъчни облекчения, подобрения в дългосрочните грижи, както и мерки за подобряване на качеството и достъпността на здравната система. Политиките в подкрепа на цифровата трансформация и екологичния преход на страната, като например допълнителното развитие на изграждането на мрежи с много голям капацитет, подпомагането на производството и съхранението на енергия от възобновяеми източници и замяната на замърсяващите превозни средства с такива с нулеви емисии, до известна степен също допринасят за преодоляване на значителните регионални различия. Въз основа на това се очаква планът да осигури значително стимулиране на потенциала за растеж на литовската икономика по устойчив начин.

Принос към потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост

- (16) В съответствие с член 19, параграф 3, буква в) и раздел 2.3 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 се очаква планът за възстановяване и устойчивост да спомага ефективно (рейтинг „А“) за укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на съответната държава членка, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително чрез насърчаване на политиките за децата и младите хора, както и за смекчаването на икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като при това засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза.
- (17) Симулациите на службите на Комисията показват, че планът има потенциала да увеличи БВП на Литва с между 1,0 % и 1,6 % до 2026 г³. Очаква се чрез устойчивите и стимулиращите растежа реформи и инвестиции, включени в плана, да се преодолеят структурните слабости в икономиката на Литва и да се повишат нейната устойчивост и производителност. Мерките в подкрепа на производството и съхранението на енергия от възобновяеми източници, санирането с цел по-голяма енергийна ефективност, цифровизацията на публичните административни услуги, мерките в подкрепа на обучението и предприемачеството, както и иновациите и сътрудничеството между научната и стопанската дейност са в съответствие с актуализираната Европейска промишлена стратегия и се очаква да допринесат пряко за създаването на повече работни места, икономическа конкурентоспособност и устойчив дългосрочен растеж. Очаква се реформата на схемата за минимален доход, мерките за модернизиране на общото образование и реформирането на системата за професионално образование и обучение, заедно с мерките за подобряване на качеството и достъпността на здравните услуги, да окажат трайно въздействие върху социалното приобщаване и уменията на Литва. Очаква се дългосрочното въздействие на тези мерки да бъде подсилено от фискалните и икономическите

³ Тези симулации отразяват цялостното въздействие на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване Next Generation EU, което включва и финансиране за ReactEU, както и предоставяне на повече средства за програмите „Хоризонт“, InvestEU, Фонда за справедлив преход (ФСП), развитието на селските райони и резерва RescEU. Симулацията не включва възможното положително въздействие на структурните реформи, което може да бъде значително.

ползи от планираните реформи, свързани с публичния сектор, особено за подобряване на бюджетната рамка, спазването на данъчното законодателство и ефективността на данъчната система.

- (18) Очаква се планът да допринесе за изпълнението на Европейския стълб на социалните права чрез значително положително въздействие в краткосрочен и средносрочен план върху функционирането на пазара на труда, образованието, бедността и неравенството по отношение на доходите, наред с другото благодарение на увеличаването на финансирането и обхвата на активните политики на пазара на труда, увеличаването на универсалните обезщетения за несемейни възрастни хора и хора с увреждания, както и увеличаването на обхвата на системата за социално осигуряване при безработица. Очаква се дългосрочното въздействие да бъде подсилено чрез подобряване на образователните постижения и ефективността на системата за данъчни облекчения. Въздействието на плана върху териториалното сближаване не беше количествено определено, но качественият анализ предполага положително въздействие върху намаляването на социално-икономическите различия между отделните региони на Литва.

Ненанасяне на значителни вреди

- (19) В съответствие с член 19, параграф 3, буква г) и раздел 2.4 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 се очаква планът за възстановяване и устойчивост да гарантира, че никоя от мерките (рейтинг „А“) за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета⁴ („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).
- (20) Планът за възстановяване и устойчивост гарантира за всяка реформа и инвестиция, че не нанасят значителни вреди на нито една от шестте екологични цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, а именно смекчаване на изменението на климата, адаптиране към последиците от изменението на климата, устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси, кръгова икономика, предотвратяване и контрол на замърсяването и опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите. Литва представи обосновки в съответствие с техническите насоки на Комисията относно прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C 58/01). Когато е необходимо, изискванията на оценката за „ненанасяне на значителни вреди“ са заложили в структурата на мярката и са посочени в ключов етап или цел на тази мярка. По този начин се гарантира, че всяко плащане по съответните мерки може да бъде извършено само след като бъде гарантирано спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.
- (21) В плана се обръща специално внимание на мерките, чието въздействие върху екологичните цели налага строг контрол. Екологосъобразният компонент е насочен конкретно към устойчивата мобилност с реформата „Движение без замърсяване на околната среда“. Това по-специално включва подкрепа за

⁴ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

развитие на сектора на възобновяемите горива, като биометан и течни биогорива от второ поколение, както и инсталирането на станции за зареждане с тези алтернативни горива. Тези инвестиции потенциално биха могли да навредят на няколко екологични цели, като например смекчаването на изменението на климата, предотвратяването и контрола на замърсяването на въздуха и възстановяването на биологичното разнообразие. Това следва да бъде предотвратено чрез изискването биометан или биогорива да се произвеждат изключително от суровините, изброени в част А от приложение IX към Директива (ЕС 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета,⁵ и крайното производство да бъде съобразено с разпоредбите на посочената директива, както и на съответните актове за изпълнение и делегирани актове. Производителите следва да представят сертификати, удостоверяващи устойчивостта на тяхното производство. Освен това Литва предостави уверения, потвърдени в съответната цел, че само биогоривата и течните, газообразните и твърдите горива от биомаса, които са в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, следва да се използват от превозните средства, подпомагани съгласно плана за възстановяване и устойчивост, и че делът на биогоривата в националния горивен микс следва да се увеличава с течение на времето. Следва да се създаде система от разчетни единици за възобновяеми горива, за да се отчитат количествата биометан и други възобновяеми горива, доставени на транспортния сектор, съгласно която система операторите следва да получат сертификати, съизмерими с очакваната употреба на възобновяеми горива. И накрая, Законът за алтернативните горива въвежда нови изисквания за производителите на горива.

Принос към екологичния преход, включително биологичното разнообразие

- (22) В съответствие с член 19, параграф 3, буква д) и раздел 2.5 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за екологичния преход, включително за биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата възлизат на сума, която представлява 37,8 % от общия размер на отпуснатите по плана средства, изчислена в съответствие с методиката от приложение VI към Регламент (ЕС) 2021/241. В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2021/241 планът за възстановяване и устойчивост е в съответствие с информацията, включена в националния план в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.
- (23) Очаква се мерките в плана за възстановяване и устойчивост на Литва да допринасят ефективно за екологичния преход и за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Планът подкрепя целите на Литва за декарбонизация и енергиен преход, заложи в националния план в областта на енергетиката и климата. Екологосъобразният компонент съдържа мерки, насочени към увеличаване на генерирането и съхранението на енергия от възобновяеми източници, към устойчива мобилност, саниране на сгради, възстановяване на торфища във влошено състояние и преминаване към кръгова

⁵ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

икономика. Освен това компонентът за публичния сектор съдържа мярка за преразглеждане на настоящата данъчна система с оглед на определянето и поетапното премахване на данъчните облекчения и освобождавания, които нанасят най-големи вреди на околната среда. Очаква се изпълнението на тези предложени мерки да окаже трайно въздействие, по-специално чрез приноса към екологичния преход, подобряването на биологичното разнообразие и опазването на околната среда.

- (24) По отношение на енергията от възобновяеми източници се очаква планът да допринесе за създаването на допълнителни мощности от най-малко 301,9 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници. От тези нови мощности най-малко 271,8 MW следва да представляват слънчеви електроцентрали, включително слънчева електроцентрала с мощност 4 MW в община Утена и сухоземни съоръжения за вятърна енергия с обща мощност от най-малко 30,1 MW вятърна енергия по крайбрежието. Освен това следва да бъдат инсталирани индивидуални съоръжения за съхранение на електроенергия с капацитет от най-малко 15,2 MWh и други съоръжения за съхранение на електроенергия от поне 200 MW.
- (25) В резултат на изпълнението на мерките в плана, и по-специално инвестициите, насочени към ускоряване на санирането на сгради, до 2026 г. се очаква да бъде постигната първоначална икономия на енергия от 215 GWh, което означава намаляване на емисиите на парникови газове с 21,500 tCO₂eq. Това е в допълнение към икономии на енергия и парникови газове, които се очакват от замената на замърсяващи превозни средства с превозни средства с нулеви и ниски емисии, в съчетание със създаването на необходимото производство на алтернативни горива и инфраструктура за зареждане с електроенергия и гориво. Освен това до 2023 г. следва да бъде приет план за действие за кръгова икономика, за да се гарантира преходът на Литва към кръгова икономика до 2035 г. Очаква се тези мерки от плана да допринесат за постигането на целите на Литва в областта на климата до 2030 г. и до 2050 г.

Принос към цифровия преход

- (26) В съответствие с член 19, параграф 3, буква е) и раздел 2.6 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на цифровите цели възлизат на сума, която представлява 31,5 % от общия размер на отпуснатите по плана средства, изчислена в съответствие с методиката от приложение VII към Регламент (ЕС) 2021/241.
- (27) В плана са засегнати всички аспекти на цифровата трансформация на Литва: свързаност, цифровизация на публичния и частния сектор и цифрови умения. Планът включва мерки за бъдещо развитие на разпространението на мрежи с много висок капацитет, включително в селски и отдалечени райони. Освен това значителни реформи и инвестиции са насочени към цифровизация на публичния сектор. Това би трябвало да изиграе ключова роля в цифровизацията на икономиката, като подобри бизнес средата и намали административните разходи. Планът включва мерки за насърчаване на цифровите умения на деца, работници, държавни служители и възрастни граждани. Планирани са мерки и за справяне с недостига на ИТ служители на пазара на труда. Освен това в плана се

предлагат инвестиции за насърчаване на въвеждането на усъвършенствани цифрови технологии в частния сектор, по-специално във връзка със сътрудничеството между науката и бизнеса за иновативни технологии, както и за цифровизация на сектора на културата.

- (28) В контекста на пандемията цифровизацията на системите на здравеопазването и на образованието също така се превърна във важно предизвикателство и приоритет за действие. Планът включва мерки за насърчаване на цифровите решения, свързани с електронното здравеопазване и ученето в онлайн среда. Освен това планът включва важни мерки за интегриране на цифрови решения в организацията на службата по заетостта, събирането на данъци и мита и екологизирането на икономиката.

Трайно въздействие

- (29) В съответствие с член 19, параграф 3, буква ж) и раздел 2.7 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 се очаква планът за възстановяване и устойчивост да окаже трайно въздействие върху Литва в голяма степен (рейтинг „А“).
- (30) Може да се очаква, че изпълнението на предвидените реформи ще доведе до трайни структурни промени. По-специално се очаква предвидените реформи, които са насочени към стимулиране на екологичния и цифровия преход, както и реформите в системите на образованието, професионалното образование и обучението, да окажат трайно въздействие върху икономиката на Литва, като повишат уменията на хората за пазара на труда и стимулират експортния капацитет, производителността и като цяло устойчивия дългосрочен растеж. Освен това се очаква предвидените реформи в сферата на висшето образование да подобрят качеството и ефективността на програмите за висше образование. Очаква се рационализирането на държавната политика в областта на иновациите да окаже значително и трайно въздействие върху иновациите. Очаква се предвижданите реформи в сектора на здравеопазването, като например консолидирането на болничната мрежа, реорганизацията на услугите за спешна медицинска помощ, създаването на платформа за компетентност на здравните специалисти и развитието на цифровата здравна система да повишат ефективността, достъпността и устойчивост на здравната система. Освен това се очаква реформите за модернизиране на публичния сектор както по отношение на управлението на държавната администрация, така и на бюджетното планиране, включително прегледите на разходите, да доведат до дълготрайни подобрения в ефективността на публичния сектор. Очаква се реформите за засилване на спазването на данъчното законодателство и подобряване на ефективността на данъчната система и на капацитета за преразпределение на системата за данъчни облекчения да намалят бедността и социалното изключване и да спомогнат за подобряване на фискалната устойчивост и икономическата ефективност.
- (31) Изпълнението на предвидените инвестиции може да се очаква да доведе до трайни структурни промени. Очаква се зелените инвестиции да подпомогнат прехода на Литва към кръгова икономика, да стимулират иновативната и интелигентна мобилност, както и да намалят зависимостта на Литва от енергия от невъзобновяеми източници. Очаква се инвестициите за насърчаване на цифровизацията в публичния сектор, предприятията и академичните среди да допринесат за по-голяма ефективност в тези сектори. Освен това се очаква увеличаването на финансирането и обхвата на активните политики на пазара на

труда да окаже трайно въздействие върху функционирането на пазара на труда, както и върху намаляването на бедността и неравенството в доходите. Трайното въздействие на плана може да бъде засилено и чрез полезни взаимодействия между плана и други програми, включително финансираните по линия на фондовете на политиката на сближаване, по-специално чрез преодоляване по същество на дълбоко вкоренените териториални предизвикателства и насърчаване на балансирано развитие.

Мониторинг и изпълнение

- (32) В съответствие с член 19, параграф 3, буква з) и раздел 2.8 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 мерките, предложени в плана за възстановяване и устойчивост, са подходящи (рейтинг „А“), за да се гарантират ефективен мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително на предвидения график, ключовите етапи и целите, както и свързаните с тях показатели.
- (33) Министерството на финансите следва да бъде управляващият орган, който координира изпълнението и мониторинга на плана, и да бъде основният орган за контакт за Комисията. Централната агенция за управление на проекти следва да бъде административен орган във връзка с плана, като оценява и подбира проектите и гарантира тяхното съответствие с договорите за проекти, националното законодателство и правото на Съюза. Секторните министерства и органите под техен контрол следва да носят основната отговорност за изпълнението и докладването относно ключовите етапи и целите. Показателите за мониторинг са съответстващи на целта, приемливи и надеждни. Те отразяват цялостното равнище на амбиция на плана по адекватен начин и са реалистични. Разпределението на ключовите етапи и целите във времето е в известна степен неравномерно, с отлагане към 2026 г. Ключовите етапи и целите са от значение и за вече завършените мерки, които са допустими съгласно член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241. Задоволителното изпълнение на тези ключови етапи и цели във времето е необходимо, за да бъде оправдано дадено искане за отпускане на средства.
- (34) Държавите членки следва да гарантират, че финансовата подкрепа по линия на Механизма се съобщава и признава в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2021/241. За да се подпомогнат държавите членки при изпълнението на техния план, може да бъде поискана техническа подкрепа съгласно Инструмента за техническа подкрепа.

Оценка на разходите

- (35) В съответствие с член 19, параграф 3, буква и) и раздел 2.9 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 представената в плана обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост е в умерена степен разумна и реалистична (рейтинг „Б“). Тя съответства на принципа за ефективност на разходите и е съизмерима с очакваното въздействие върху националната икономика и обществото.
- (36) Литва представи индивидуални оценки на разходите за всички инвестиции, включени в плана за възстановяване и устойчивост. Като цяло разбивката на разходите е подробна и добре обоснована. Прогнозните стойности се основават на сравнения с минали инвестиции от подобно естество. Въпреки че Литва не

предостави независимо потвърждение на предложените очаквани разходи, оценката на прогнозните разходи и свързаните подкрепящи документи показват, че повечето от разходите са добре обосновани и разумни. Сумите, предложени за финансиране, бяха сметени за подходящи, като бе прието, че установяват в умерена степен правдоподобността на прогнозните разходи. Въпреки че повечето суми са в диапазона на ниски до средни стойности в сравнение с разходите за подобни реформи или инвестиции, за ограничен набор от мерки се счита, че правдоподобността на разходите е ниска. На последно място, прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост са в съответствие с принципа за ефективност на разходите и са съизмерими с очакваното икономическо и социално въздействие на национално равнище.

Защита на финансовите интереси

- (37) В съответствие с член 19, параграф 3, буква й) и раздел 2.10 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 мерките, предложени в плана за възстановяване и устойчивост, и допълнителните мерки, включени в настоящото решение, са адекватни (рейтинг „А“), за да предотвратяват, разкриват и коригират корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата, предоставени по посочения регламент. Очаква се, че чрез мерките ефективно ще бъде избегнато двойно финансиране по линия на регламента и на други програми на Съюза. Това не нарушава прилагането на други инструменти и средства за насърчаване и налагане на спазването на правото на Съюза, включително за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупция, измами и конфликти на интереси, както и за защита на финансите на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета⁶.
- (38) Системата за вътрешен контрол, описана в плана за възстановяване и устойчивост на Литва, се основава на съществуващи процеси и структури и ясно определя участници (органи/субекти) и техните роли и отговорности за изпълнението на задачите по вътрешния контрол. Системата се основава на модела, използван за структурните фондове за периода 2021—2027 г., и следва да обхваща набор от функции и процедури, които да се изпълняват от управляващия орган, администриращия орган и одитния орган в рамките на техните правомощия, като се гарантира спазване на разпоредбите и принципите на приложимото законодателство. На тези органи следва да бъде предоставен пълен достъп до съответната информация. При все това, макар че е планиран допълнителен експертен и административен капацитет за новосъздадения одитен орган, той все още предстои да бъде увеличен.
- (39) Освен всичко друго, поради значителните промени в системата за управление и контрол на структурните фондове на ЕС, някои елементи на одита и контрола все още не бяха въведени към момента на представяне на плана и поради това те трябва да бъдат завършени своевременно. Това засяга приемането на решенията за създаване на правните мандати на управляващите, администриращите и одитните органи, приемането на одитна стратегия и подготовката за функциониране и въвеждането в експлоатация на специалния ИТ инструмент

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1.).

(IS2021), който е необходим за изпълнението на съответните изисквания на Регламент (ЕС) 2021/241. Що се отнася до последното, в плана е предвиден ключов етап за мониторинг на изпълнението на съответните изисквания, който следва да бъде завършен до момента на първото искане за плащане.

Съгласуваност на плана

- (40) В съответствие с член 19, параграф 3, буква к) и раздел 2.11 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 планът включва до голяма степен (рейтинг „А“) мерки за изпълнението на реформите и проектите за публични инвестиции, които представляват съгласувани действия.
- (41) Литовският план за възстановяване и устойчивост е съгласуван, с последователни, взаимно подсилващи се реформи и инвестиции, както и полезни взаимодействия между различните компоненти. В плана има стратегическа и последователна визия, която демонстрира съгласуваност в рамките на всеки компонент, между целите на различните компоненти и в контекста на отделните реформи и инвестиции в различни компоненти. Седемте компонента са съгласувани от гледна точка на своите цели, както и по отношение на структурирането на инвестициите и реформите и доброто демонстриране на тяхното тематично отношение и взаимовръзки. Компонентите се подсилват взаимно, по-специално що се отнася до екологичния преход и цифровата трансформация. Планът също така е в съответствие с националния план за напредък и с програмата на правителството.

Равенство

- (42) Планът съдържа някои мерки, които се очаква да помогнат на Литва да преодолее предизвикателствата, свързани с равенството между половете и равните възможности за всички. Сред тези мерки има такива, които пряко или непряко целят да удовлетворят потребностите на хората с увреждания, като например улесняването на достъпа до сградите, независимото използване на публични услуги онлайн и увеличаването на универсалните обезщетения за несемейни хора с увреждания. Развитието на цифровите умения, особено за уязвимите групи, включително хората с увреждания, възрастните хора, мигрантите и бежанците, също е включено в плана за възстановяване и устойчивост на Литва. Реформата в областта на предоставянето на дългосрочни грижи следва да подобри възможността полагащите грижи лица в трудоспособна възраст, повечето от които са жени на средна възраст, да се завърнат на пазара на труда. Реформите и инвестициите, включени в плана, следва да намалят съществуващите социални, икономически и териториални различия. В плана се посочват и законодателни и политически инициативи, които се очаква да допълнят включените в него реформи и инвестиции.

Самооценка на сигурността

- (43) Планът включва самооценка на сигурността за инвестиции в 5G свързаност, която описва и се позовава на националното законодателство, като прилага ключови мерки, препоръчани в контекста на набора от инструменти на ЕС за киберсигурност на 5G мрежите. Тези мерки включват, наред с другото, засилване на ролята на националните органи и ограничаване на ролята на високорисковите доставчици.

Трансгранични и многонационални проекти

- (44) Планът допринася за следните трансгранични и многонационални проекти: „Genome Europe“ и 5G коридорите „Via Baltica“ и „Rail Baltica“. Някои от тези проекти се финансират също по линия на други програми, като например Механизма за свързване на Европа, и по линия на структурни фондове.

Процес на консултации

- (45) Планът беше предмет на обществена консултация, която се проведе през април 2021 г., което предостави възможност за участие на граждани и организации. В ранните етапи от разработването на плана бяха организирани редица тематични дискусии, включващи организации на работодателите, синдикални организации, местни органи и неправителствени организации. За да се гарантира ангажираността на съответните участници, е от решаващо значение по време на изпълнението на инвестициите и реформите, заложи в плана, да бъдат привлечени всички местни органи и заинтересовани страни, включително социалните партньори.

Положителна оценка

- (46) След положителната оценка на Комисията относно плана за възстановяване и устойчивост на Литва с констатацията, че планът отговаря в задоволителна степен на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, в съответствие с член 20, параграф 2 от посочения регламент, в настоящото решение следва да се определят реформите и инвестиционните проекти, необходими за изпълнението на плана, съответните ключови етапи, цели и показатели, както и сумата, предоставена от Съюза за изпълнението на плана под формата на безвъзмездна финансова подкрепа.

Финансово участие

- (47) Прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост на Литва възлизат на 2 224 686 966 EUR. Тъй като планът за възстановяване и устойчивост отговаря в задоволителна степен на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, и освен това, тъй като размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е по-голям от максималното налично финансиране за Литва, финансирането, разпределено за плана за възстановяване и устойчивост на Литва, следва да се равнява на цялата сума на финансовото участие, налично за Литва.
- (48) В съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 изчисляването на максималното финансово участие за Литва трябва да бъде актуализирано до 30 юни 2022 г. Поради това в съответствие с член 23, параграф 1 от посочения регламент за Литва сега трябва да се предостави сума, така че да бъде сключено правно задължение до 31 декември 2022 г. При необходимост, след актуализирането на максималното финансово участие, Съветът, по предложение на Комисията, следва да измени настоящото решение, за да включи актуализираното максимално финансово участие без ненужно забавяне.
- (49) Подкрепата, която ще бъде предоставена, ще се финансира от заеми от Комисията от името на Съюза въз основа на член 5 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета⁷. Подкрепата следва да бъде изплатена на вноски, след като

⁷ ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1.

Литва изпълни задоволително съответните ключови етапи и цели, определени във връзка с изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост.

- (50) Литва е поискала предварително финансиране в размер на 13 % от финансовото участие. Тази сума следва да се предостави на Литва, при условие че влезе в сила споразумението за финансиране, предвидено в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241, и в съответствие с това споразумение.
- (51) Настоящото решение не следва да засяга резултатите от процедурите, свързани с отпускането на средства на Съюза по всяка друга програма на Съюза, различна от програмата по Регламент (ЕС) 2021/241, или процедурите, свързани с нарушения на вътрешния пазар, които могат да бъдат предприети, по-специално съгласно членове 107 и 108 от Договора. Решението не отменя посоченото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите на евентуална държавна помощ.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост

Одобрява се оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Литва въз основа на критериите, предвидени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.

Реформите и инвестиционните проекти в рамките на плана за възстановяване и устойчивост, мерките и графикът за мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително съответните ключови етапи и цели, съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели, както и редът и условията за предоставяне на пълнен достъп от Комисията до съответните основни данни, са определени в приложението към настоящото решение.

Член 2

Финансово участие

1. Съюзът предоставя на Литва финансиране под формата на безвъзмездна подкрепа в размер на 2 224 195 119 EUR⁸. Сума в размер на 2 091 774 090 EUR е налична за поемане на правно задължение до 31 декември 2022 г. В зависимост от актуализацията, предвидена в член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, чрез която за Литва се изчислява сума, равна на или по-голяма от първата сума, се поемат правни задължения за отпускането на допълнителна сума в размер на 132 421 029 EUR от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г.
2. Комисията предоставя финансово участие от Съюза на Литва на вноски в съответствие с приложението. Сума в размер на 289 145 365 EUR се предоставя като предварително финансиране, равняващо се на 13 % от финансовото участие. Предварителното финансиране и вноските могат да бъдат изплатени

⁸ Тази сума съответства на разпределените финансови средства след приспадане на пропорционалния дял на Литва от разходите по член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислен в съответствие с методологията по член 11 от посочения регламент.

от Комисията на един или няколко транша. Размерът на траншовете зависи от наличието на финансиране.

3. Предварителното финансиране се отпуска, при условие че влезе в сила споразумението за финансиране, предвидено в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241, и в съответствие с това споразумение. Предварителното финансиране се уравнива чрез пропорционалното му приспадане от изплащането на вноските.
4. Отпускането на вноските в съответствие със споразумението за финансиране зависи от наличието на финансиране и от решение на Комисията, взето по член 24 от Регламент (ЕС) 2021/241, че Литва е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени във връзка с изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост. При условие че правните задължения, посочени в параграф 1, са влезли в сила, те могат да бъдат допустими за плащане, ако ключовите етапи и целите бъдат изпълнени не по-късно от 31 август 2026 г.

Член 3
Адресат

Адресат на настоящото решение е Република Литва.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател